

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 9Csp/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119313686
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hirková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:6119313686.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Mariannou Hirkovou v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanému B. M., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt M., o zaplatenie 331,28 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 132,61 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 31,87 eur od 21.6.2016 do zaplatenia, zo sumy 31,87 eur od 19.7.2016 do zaplatenia, zo sumy 34,- eur od 19.8.2016 do zaplatenia, zo sumy 34,87 eur od 20.9.2016 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 12.06.2019 domáhal zaplatenia 331,28 eur s prísl. a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 4.7.2018 došlo k postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo spoločnosti Slovak Telekom, a.s., so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469, zapísaná v OR OS Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č.: 2081/B (ďalej len „Slovak Telekom“) na žalobcu. V prílohe k Zmluve o postúpení pohľadávok je žalovaný uvedený pod referenčným číslom XXXXXXXXXXXX. Medzi Slovak Telekom a žalovaným bola uzavretá Zmluva o poskytovaní verejných služieb v znení Dodatku (ďalej len ako „Zmluva“). Na základe tejto Zmluvy bol žalovanému aktivovaný program služieb. Slovak Telekom sa so žalovaným dohodli na pravidelnom splácaní ceny za poskytovanie verejných služieb podľa Cenníka. Slovak Telekom podľa uzavretej Zmluvy poskytoval žalovanému služby, ktoré vyúčtoval nasledovnými faktúrami: Faktúra zo dňa 01.06.2016 uvedená pod VS XXXXXXXXXXXX vo výške 56,66 Eur s lehotou splatnosti 20.06.2016, Faktúra zo dňa 01.07.2016 uvedená pod VS XXXXXXXXXXXX vo výške 36,86 Eur s lehotou splatnosti 18.07.2016, Faktúra zo dňa 01.08.2016 uvedená pod VS XXXXXXXXXXXX vo výške 58,79 Eur s lehotou splatnosti 18.08.2016, Faktúra zo dňa 01.09.2016 uvedená pod VS XXXXXXXXXXXX vo výške 39,86 Eur s lehotou splatnosti 19.09.2016, Faktúra zo dňa 01.10.2016 uvedená pod VS XXXXXXXXXXXX vo výške 16,32 Eur s lehotou splatnosti 18.10.2016. Žalovaný si neplnil svoje zmluvne dohodnuté záväzky tým, že neuhradil Slovak Telekom vystavené faktúry, pričom Slovak Telekom ho upomienkami opakovane vyzval k úhrade týchto dlžných faktúr. K ich úhrade nedošlo. Žalobcovi vznikla voči žalovanému nezaplatením faktúr pohľadávka, ktorú žalovaný napriek upomienkam ku dňu podania žaloby neuhradil. Žalovaný je s úhradou faktúr v omeškaní. Žalobca si preto uplatnil zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy, a to odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti vystavených faktúr. V prípade, ak si žalobca uplatňuje zmluvnú

pokutu, tak je vypočítaná nasledovne: Zmluvná pokuta (ZP) = základ ZP - (počet dní uplynutých z doby viazanosti/celkový počet dní viazanosti x základ ZP). Dohodnutá zmluvná pokuta nie je neprimerane vyšším zabezpečením oproti výške zabezpečenej povinnosti v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute, a preto nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. s) Občianskeho zákonníka.

3. V upomínacom konaní bol vydaný platobný rozkaz, ktorý sa nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk, a preto bola vec postúpená tunajšiemu súdu.

4. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

5. Žaloba mu bola doručená postupom podľa 116 ods. 2 CSP zverejnením oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke tunajšieho súdu.

6. Súd vo veci nenariaďoval pojednávanie v súlade s ustanovením § 297 CSP, nakoľko ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje sumu 1000 eur. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu od 12.6.2020 do 18.6.2020.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami a to zmluvami o poskytovaní verejných služieb, dodatkom k zmluve, všeobecnými podmienkami, faktúrami, oznámením o postúpení pohľadávky, predžalobnou výzvou a zistil nasledujúci skutkový stav:

8. Právny predchodca žalobcu obchodná spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a žalovaný uzavreli dňa 05.02.2016 zmluvy o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorých právny predchodca žalobcu sa zaviazal poskytovať žalovanému elektronické telekomunikačné služby prostredníctvom zvoleného programu Magio Televízia s nájmom koncového zariadenia Magio Box bez HDD.

9. Z bodu 2 zmluvy ZMLUVNÁ POKUTA vyplýva, že podnik a účastník sa dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej podniku v dôsledku porušenia záväzku viazanosti vzhľadom na benefity, ktoré poskytol podnik účastníkovi na základe tejto Zmluvy o balíku. Benefity sa rozumie súčet všetkých zliav zo štandardných poplatkov za zriadenie a poskytovanie Služby (vrátane Doplnkových Služieb) podľa Cenníka (rozhodujúce sú ceny bez viazanosti), zľava z ceny KZ, ktorá predstavuje rozdiel medzi neakciovou a akciovou kúpnu cenou, ak bolo Účastníkovi na základe tejto Zmluvy o balíku poskytnuté. Benefity poskytnuté Účastníkovi na základe tejto Zmluvy o balíku sú uvedené v tabuľke č. 1 a v časti „podmienky akcie pre poskytovanie služby“, prípadne v Akciovom cenníku. Základom pre výpočet zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti každej jednotlivkej Služby, ktorá zohľadňuje Benefity poskytnuté Účastníkovi podľa tejto Zmluvy o balíku, je súčet základu pre výpočet zmluvnej pokuty vo vzťahu k Službe a tých KZ, ktoré boli Účastníkovi poskytnuté výlučne vo vzťahu k tejto Službe a to vo výške uvedenej v tabuľke č. 1 (ďalej len „Základ pre výpočet“). Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie zo Základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia Zmluvy alebo prerušenia poskytovania Služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti:
$$\text{Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty} = \text{Základ pre výpočet ZP} - (\text{celé dni uplynuté z doby viazanosti/celkový počet dní doby viazanosti} * \text{Základ pre výpočet zmluvnej pokuty}).$$
 Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej na faktúre, ktorou je Účastníkovi vyúčtovaná. Uhradením zmluvnej pokuty zaniká dojednaný záväzok viazanosti vo vzťahu k tej Službe alebo Službám, ku ktorým bola zmluvná pokuta uhradená, preto Účastník zmluvnú pokutu za porušenie záväzku viazanosti zaplatí iba jedenkrát. Podnik je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením záväzku viazanosti, pre prípad ktorej bola dojednaná a vyúčtovaná zmluvná pokuta, len vo výške presahujúcej sumu vyúčtovanej zmluvnej pokuty.

10. Zároveň sa účastník zaviazal zaplatiť podniku jednorazovú zmluvnú pokutu za nevrátenie, stratu, poškodenie alebo odcudzenie prenajatého Magio Boxu vo výške 150 Eur (DPH sa neuplatňuje).

11. V zmysle časti zmluvy označenej ako ZÁVÄZOK VIAZANOSTI sa účastník zaviazal, že počas doby viazanosti v tabuľke č. 1 (ďalej len „doba viazanosti“), ktorá sa počíta od Rozhodného dňa: (i) zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom vo vzťahu ku každej Službe poskytovanej podľa tejto Zmluvy o balíku,

teda nevykoná žiadny úkon, ktorý by viedol k ukončeniu jednotlivej Zmluvy a (ii) bude riadne a včas uhrádzať cenu za poskytované Služby (ďalej len „záväzok viazanosti“), pričom porušením záväzku viazanosti je (i) výpoveď Zmluvy Účastníkom, ak výpovedná lehota alebo iná osobitne dohodnutá lehota uplynie počas dojednanej doby viazanosti, (ii) žiadosť o prenesenie telefónneho čísla k inému podniku poskytujúcemu služby elektronických komunikácií, ak v dôsledku tejto žiadosti dôjde k ukončeniu Zmluvy o poskytovaní Hlasovej služby počas dojednanej doby viazanosti, (iii) nezaplatenie ceny za poskytnuté Služby Účastníkom ani do 45 dní po jej splatnosti, na základe ktorého vznikne Podniku právo na odstúpenie od Zmluvy (ďalej len „porušenie záväzku viazanosti“). Doba viazanosti plynie iba počas doby využívania Služieb v zmysle tejto Zmluvy o balíku. V prípade prerušenia poskytovania Služieb Podniku na základe využitia práva Podniku prerušiť Účastníkovi poskytovanie Služieb vyplývajúceho z príslušných právnych predpisov alebo Všeobecných podmienok, sa doba viazanosti automaticky predĺži o obdobie zodpovedajúce skutočnému trvaniu prerušenia poskytovania Služieb Podniku, kedy doba viazanosti neplynie.

12. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 4.7.2018 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená zo Slovak Telekom, a.s. na žalobcu.

13. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka

(1) Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

(2) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

14. Na základe Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 4.7.2018 bola pohľadávka obchodnej spoločnosti Slovak Telekom, a.s. ako postupcu postúpená na žalobcu ako postupníka. Tým žalobcovi svedčí aktívna legitímácia v tomto spore, ktorá bola preukázaná oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 17.8.2018 adresovaným žalovanému.

15. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

16. Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

17. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

18. Vychádzajúc z dôkazov predložených zo strany žalobcu súd má za dostatočne preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu platnej zmluvy o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej právny predchodca poskytol žalovanému služby a ten sa zaviazal platiť cenu za poskytnuté služby. Preto súd žalobe v časti zaplatenia ceny za dodané služby vo výške 132,61 eur vyhovel, pretože žalovaný ako účastník má povinnosť zaplatiť cenu služieb.

19. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní.

20. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. V súlade s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku, a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania. Súd priznal žalobcovi podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. tak, ako si ho žalobca uplatňoval.

23. Súd žalobu zamietol v časti zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 122,79 eur.

24. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

25. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

27. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

28. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

29. Podľa § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

30. Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

31. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

32. Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

33. Podľa § 663 Občianskeho zákonníka nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky.

34. Podľa § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania.

35. Podľa § 682 Občianskeho zákonníka ak sa nájom skončí, je nájomca povinný vrátiť prenajatú vec v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania veci; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

36. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

37. Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojsť si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

38. V danom prípade je nesporné, a to vzhľadom na povahu strán zmluvy, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu). Súd zastáva názor, že vyššie uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a preto je nutné na ňu aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku. Na túto zmluvu je tak potrebné prednostne aplikovať spotrebiteľské právo.

39. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

40. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý v § 3 ods. 3 ustanovuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

41. Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednáva, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Základným princípom spotrebiteľských zmluv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

42. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

43. Podľa dodatku k zmluvám o poskytovaní verejných služieb bola zmluvná pokuta za porušenie záväzku viazanosti (základ - počiatočná suma, ktorá bude klesať) vo výške 150 eur.

44. V tejto veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, čo už samo o sebe spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov.

45. Zmluvná pokuta uvedená v zmluve vôbec nerozlišuje závažnosť porušenia tej ktorej zmluvnej povinnosti a z tohto hľadiska aj primeranosť zmluvnej pokuty k porušeniu tej ktorej zmluvnej povinnosti. Nerozlíšenie medzi porušením zmluvnej povinnosti a výškou pokuty znamená neurčitosť dohody o zmluvnej pokute.

46. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorú súd považuje za neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednálo.

47. Rovnako dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa porušenia povinnosti. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1 Eur. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Okrem toho výška zmluvnej pokuty sa znižuje iba do dňa porušenia povinnosti v dôsledku nezaplatenia ceny za poskytnuté služby. Samotným porušením povinnosti k zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Nemožno preto vylúčiť následne uhradenie dlžného záväzku zo strany spotrebiteľa a poskytovanie služieb zo strany podniku. Táto okolnosť majúca podstatný vplyv na výšku zmluvnej pokuty zohľadnená nebola. Zmluvná pokuta tak ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb.

48. Dojednanie zmluvnej pokuty nezohľadňujúce výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku a viažúce sa iba na moment porušenia povinnosti predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprimeranej výške.

49. Súd má zato, že sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozba nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

50. Na základe vyššie uvedeného, preto súd zmluvné dojednanie obsiahnuté v zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorého obsahom je dojednanie zmluvnej pokuty posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Preto neprichádza do úvahy ani aplikácia ust. § 545a Občianskeho zákonníka, v ktorom je upravené moderačné právo súdu na zníženie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty.

51. V obdobných právnych veciach (zmluvných pokút) už opakovane rozhodli súdy o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám o pripojení a to aj regresívnej zmluvnej pokute (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co/137/2010, 6Co/164/2015, 6Co/118/2015,

6Co/103/2015, 21Co/99/2015, 7Co/36/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/249/2016 zo dňa 10.5.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/469/2016 zo dňa 27.9.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11Co/199/2017 zo dňa 7.2.2018) a tunajší súd nemá dôvod sa v prejednávanej veci od nich odchýliť.

52. V dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb v časti Nájom koncového zariadenia je uvedené, že táto časť označená ako „Nájom Koncového zariadenia“ tvorí osobitnú zmluvu o nájme KZ, ktorú Účastník a Podnik uzatvárajú v súvislosti so Zmluvou o poskytovaní verejných služieb a ktorá tvorí súčasť tejto listiny (ďalej len „Zmluva o nájme“). Doba trvania nájmu neurčitá. Podnik sa zaväzuje prenechať Účastníkovi (nájomcovi) do užívania KZ uvedené v tabuľke č. 1 a Účastník sa zaväzuje platiť Podniku cenu za aktiváciu a nájom KZ v zmysle Cenníka pre koncové zariadenia, časti určenej pre nájom koncových zariadení (ďalej len „Cenník KZ“). Ceny podľa predchádzajúcej vety bude Podnik fakturovať v rámci faktúry za služby poskytované na základe Zmluvy o poskytovaní verejných služieb. Nájom KZ nie je súčasťou Služby poskytovanej na základe Zmluvy o poskytovaní verejných služieb. Nájom KZ sa riadi Obchodnými podmienkami na predaj a nájom koncových zariadení a iných telekomunikačných zariadení pripájaných k pevnej verejnej elektronickej komunikačnej sieti a Cenníkom KZ, ktoré tvoria súčasť Zmluvy o nájme. Ak bolo dohodnuté prevzatie KZ na predajnom mieste Podniku, Účastník týmto potvrdzuje jeho prevzatie. Ak bolo dohodnuté doručenie KZ kuriérom, KZ bude doručené na adresu umiestnenia Služby dohodnutej v Zmluve o poskytovaní verejných služieb, ak nie je dohodnuté inak. KZ zostáva počas trvania Zmluvy o nájme vo vlastníctve Podniku a jeho použitie môže byť obmedzené na sieť Podniku. V prípade zániku Zmluvy o nájme z akéhokoľvek dôvodu je Účastník povinný vrátiť Podniku KZ v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom, a to najneskôr v lehote 10 dní odo dňa zániku Zmluvy o nájme; v prípade porušenia tejto povinnosti je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v Cenníku KZ, ak nie je v Zmluve o nájme uvedené inak.

53. Zmluvná pokuta za Magio Box 150 eur mala byť dohodnutá pre prípad straty, odcudzenia, poškodenia alebo nevrátenia.

54. Uplatnenie práva na zmluvnú pokutu ako právny úkon, ak má byť relevantný, musí zodpovedať kritériám, ktoré právna norma vyžaduje pre platný právny úkon. Uplatnenie práva na zmluvnú pokutu musí byť realizované určito a zrozumiteľne tak, že subjekt uplatňujúci právo na zmluvnú pokutu musí definovať, ktoré konkrétne porušenie zmluvných povinností sankcionuje a predovšetkým musí preukázať aj to, že k porušeniu zmluvných povinností skutočne došlo. Žalobca v danej veci súdu nepredložil žiadny dôkazný prostriedok, z ktorého by vyplynulo, že zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom žalobu a žalovaným bol ukončený z dôvodov na strane žalovaného a že žalovaný by bol z tohto dôvodu povinný vrátiť koncové zariadenie, ani túto skutočnosť netvrdil.

55. Žalobca ani nepreukázal, že žalovaný bol vyzvaný na vrátenie tohto zariadenia, resp. že žalovaný toto zariadenie stratil, odcudzil alebo poškodil. V tejto časti súd je toho názoru, že žalobca dôkazné bremeno neuniesol.

56. Je potrebné uviesť, že žalovaný sa nestal vlastníkom koncového zariadenia, a teda žalobca má právo kedykoľvek žiadať o vrátenie koncového zariadenia, a aj z tohto dôvodu súd má za to, že by zaplatenie pokuty za nevrátenie koncového zariadenia vo výške 150 eur a ponechania možnosti žalobcovi kedykoľvek žiadať o vrátenie veci, bolo neprimerané a nespravodlivé.

57. Súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/3/2020 zo dňa 14.05.2020, v ktorom odvolací súd uviedol: „odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že predmetná zmluvná pokuta bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/59/2018 zo dňa 28.9.2018. Rovnako z titulu tejto podmienky nebolo dodávateľovi priznané plnenie a žaloba bola v tejto časti zamietnutá napr. rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 5CSp/66/2016 zo dňa 30.3.2017, rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/133/2017 zo dňa 30.8.2018 či rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová ves č.k. sp/469/2017 zo dňa 22.3.2018, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/170/2016 zo dňa 26.09.2017, sp.zn. 20Cop/12/2017 zo dňa 28.02.2017.

V danej veci je významné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 22Co/45/2018 zo dňa 17.05.2018, ktoré v bode 21 a 22 judikovalo neprijateľnosť zmluvnej pokuty aj pre paušálne dojednanie

zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinnosti, ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu.

Odvolací súd poukazuje na konštantnú aplikačnú prax Krajského súdu v Prešove a hlavne na rozsudok sp. zn. 7Co/36/2015 z 27.04.2015 a 20Co/205/2015 zo dňa 28.04.2016 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/103/2015-62 zo dňa 26.01.2016 bolo konštatované, že rešpektovanie zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok sa vzťahuje aj na súdne konania, v ktorých si dodávatelia v čase ich vyhlásenia už uplatňujú plnenia z nich. Odvolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že v prípade navrhovateľa ide o opakované judikovanie ním upravenej zmluvnej podmienky upravujúcej identický právny vzťah so spotrebiteľmi ako neprijateľnej. Správanie sa právnickej osoby v obchodných a iných vzťahoch zodpovedajúce čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti je dôležité pre kvalitu verejného života.“

58. Súd žalobu zamietol aj v časti o zaplatenie poplatkov za upomienky oneskorenej platby vo výške 4,99 eur a prerušenie poskytovania služby pre neplatenie vo výške 16,50 eur + 20 % DPH.

59. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,

v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

60. Spotrebiteľské zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Navyše podmienky často ani nie sú individuálne dojednané v zmluve, ale v osobitných zmluvných dojednaniach, ktoré sú predtlačené a ktorých obsah spotrebiteľ ovplyvniť vôbec nemohol. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Súd má teda za to, že právny predchodca žalobcu ako dodávateľ so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, ak poplatky sú súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní, resp. Cenníka. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalovaný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetných dojednaní ovplyvniť. Súd má za to, že žalovaný ako spotrebiteľ si sankcie a poplatky osobitne nevyjednal vzhľadom na ich splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami.

61. Zmluvné dojednanie týkajúce sa poplatkov, ak sa toto nachádza v Obchodných podmienkach, resp. cenníku, považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Sankcie účtované dodávateľom spotrebiteľovi nesmú byť obsahom Všeobecných obchodných podmienok alebo rôznych Cenníkov (ktorým spotrebiteľ prikladá zväčša menší význam a zameriava sa iba na cenu toho-ktorého konkrétneho paušálu, o ktorý má záujem a nie aj o ďalšie poplatky) ale z dôvodu transparentnosti majú byť súčasťou zmluvy samotnej. Aj z tohto dôvodu ich „zapracovanie“ medzi poplatky za poskytované služby treba považovať za neprijateľné.

62. Zmluvné podmienky oprávňujúce žalobcu požadovať (a žalovaného v pozícii spotrebiteľa platiť) rôzne poplatky, sú neprijateľnými, keď poplatku nezodpovedá žiadne skutočné reálne protiplnenie dodávateľa a takýto poplatok slúži len dodávateľovi (výhradne jeho záujmom a účtovným účelom). Čo sa týka konkrétne poplatku za upomienku, na tento niet zákonného nároku a nemôže veriteľovi patriť za stavu, ak tento uplatňuje paušálnu náhradu ujmy za omeškanie.

63. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd nepriznal žalobcovi rôzne poplatky s príslušenstvom. Súd má za to, že žalobca nepreukázal individuálne dojednanie týchto poplatkov za upomienky, prerušenie služieb, a taktiež žalobca nepreukázal, že by týmto poplatkom zodpovedalo nejaké reálne

protiplnenie, preto ich dojednanie spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa a je neprijateľné v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čoho následkom je ich absolútna neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

64. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

65. V časti o zaplatenie 132,61 eur súd žalobe vyhovel, čo predstavuje úspech žalobcu na jednej strane a neúspech žalovaného na druhej strane. V časti o zaplatenie 198,67 eur však súd žalobu zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného a neúspech žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešnejší žalovaný, no žalovanému náhradu trov konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.